

**UCHWAŁA NR LVII/474/22
RADY GMINY ANDRESPOL**

z dnia 9 września 2022 r.

w sprawie zatwierdzenia Strategii Rozwoju Miejscowości Andrespol

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559, 583, 1005, 1079) **Rada Gminy Andrespol uchwala, co następuje:**

§ 1. Zatwierdza się Strategię Rozwoju Miejscowości Andrespol w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Andrespol.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Andrespolu oraz na tablicy ogłoszeń.

Przewodniczący Rady Gminy
Andrespol

Jan Woźniak

Załącznik do uchwały Nr LVII/474/22
Rady Gminy Andrespol
z dnia 9 września 2022 r.

STRATEGIA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI ANDRESPOL

Spis treści

1. WSTĘP	3
2. WPROWADZENIE	4
3. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI ANDRESPOL	5
3.1 POŁOŻENIE	5
3.2 POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ	6
3.3 HISTORIA MIEJSCOWOŚCI ANDRESPOL	9
3.4 PRZESTRZENNA STRUKTURA MIEJSCOWOŚCI	11
4. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO	12
4.1 ZASOBY PRZYRODNICZE	12
4.2 DZIEDZICTWO KULTUROWE	13
4.3 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	13
4.4 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	14
Sieć wodociągowa	15
Sieć kanalizacyjna	15
Sieć gazowa	15
Sieć drogowa	15
4.5 GOSPODARKA I ROLNICTWO	16
4.6 KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	16
5. ANALIZA SWOT MIEJSCOWOŚCI ANDRESPOL	17
6. PLAN DZIAŁAŃ	19
HARMONOGRAM DZIAŁAŃ na lata 2022 – 2029	21
7. WDROŻENIE I MONITOROWANIE STRATEGII	22
8. PODSUMOWANIE	23

1. WSTĘP

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Strategia Rozwoju Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Podstawą tworzenia dokumentu jest również świadomość istnienia lokalnych zasobów i potencjałów, ich maksymalne wykorzystanie. Ponadto sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o wspólnotowe środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości Andrespol.

Dokument ten zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, analizę SWOT, czyli mocne i słabe strony miejscowości, planowane kierunki rozwoju, przedsięwzięcia wraz z ich szacunkowym kosztorysem i harmonogramem działań.

Podstawą opracowania dokumentu są m.in. Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego Przez Społeczność dla obszaru Stowarzyszenia – Lokalna Grupa Działania „STER” oraz Strategia Rozwoju Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2015 – 2022.

Niniejsza Strategia jest dokumentem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że może on zostać uzupełniony o nowe zadania. Zmianie może też ulec kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

2. WPROWADZENIE

Uwarunkowania Strategii Rozwoju Miejscowości mają zdecentralizowany, lokalny charakter. Obejmuje on ograniczony teren jednej miejscowości i przygotowywany przy udziale przedstawicieli gminy.

Specyfika Strategii, z uwagi na ograniczony zakres terytorialny objęty dokumentem, ukierunkowana jest na zagadnienia cywilizacyjno-kulturowe, koncentruje się na prostych, lokalnych przedsięwzięciach, które prowadzić mają do poprawy standardu i jakości życia mieszkańców. Ma mniej pro-gospodarczy, a bardziej pro-społeczny i pro-kulturowy charakter. Dzięki temu może stanowić doskonałe uzupełnienie strategii rozwoju gminy, związku gmin czy powiatu, które zazwyczaj koncentrują się na zagadnieniach infrastrukturalnych i gospodarczych.

Celem Strategii jest podtrzymanie i odtworzenie atrakcyjności wsi, jako miejsca zamieszkania i zaplanowanie oraz przeprowadzenie tego w sposób dostępny, oczekiwany i popierany oraz wykonalny dla lokalnej społeczności. Jest to szczególnie ważne w dzisiejszych czasach, gdy miasta oferują konkurencyjną alternatywę zamieszkania, a rolnictwo traci swą atrakcyjność, jako źródło utrzymania, co prowadzi m.in. do migracji młodych ludzi, szczególnie tych lepiej wykształconych ze wsi do miasta.

Idea odnowy wsi wyrasta z przekonania, że odnowiona, doinwestowana i ożywiona kulturowo wieś odzyska swoją atrakcyjność, jako miejsce zamieszkania, zapewni swoim mieszkańcom godziwy standard i podwyższy jakość życia oraz zdoła zatrzymać młodzież na miejscu.

Strategia Rozwoju Wsi ma więc charakter „planu małych kroków”, ale w kierunku wielkich celów. Małych kroków, które podejmowane przez mieszkańców przy finansowym i organizacyjnym wsparciu gminy doprowadzić mają do trwałej poprawy miejscowych warunków życia.

Korzyści wynikające z posiadania Strategii Rozwoju Miejscowości:

1. umożliwi efektywne gospodarowanie zasobami takimi, jak środowisko, ludzie, infrastruktura i środki finansowe,
2. zapisanie tego procesu w formie dokumentu umożliwi stałą ocenę postępów i korygowanie błędów przez wszystkich członków społeczności lokalnej,

3. dokument umożliwia zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji często wymaga konsensusu. Osiągnięty na drodze otwartej dyskusji pozwala na wypracowanie strategii, z którą będzie identyfikowała się społeczność lokalna,
4. tworzenie dokumentu strategicznego sprzyja realistycznej ocenie mocnych i słabych stron miejscowości, a przez to przyjrzenie się możliwościom oraz potencjalnym problemom, które mogą się pojawić w przyszłości. W ten sposób można uniknąć wielu trudności.

Podstawą tworzenia Strategii Rozwoju jest zdanie sobie sprawy z lokalnych zasobów i potencjałów, zmobilizowanie ich, zainwestowanie w rozwój i stworzenie systemu działań partnerskich tak, aby uzyskać efekt żywiłowego przyrastania inicjatyw i kumulowania się ich skutków.

3. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI ANDRESPOL

3.1 POŁOŻENIE

Miejscowość Andrespol położona jest w centralnej Polsce, w województwie łódzkim, powiecie łódzkim wschodnim. Jest częścią gminy Andrespol, która przylega do wschodnio-południowej granicy stolicy województwa i trzeciego pod względem liczby mieszkańców miasta w Polsce – Łodzi. W Andrespolu znajduje się Urząd Gminy i siedziba jej władz.

Gmina Andrespol wchodzi w skład jednostek administracyjnych tworzących tzw. łódzki obszar metropolitalny (ŁOM). Jest gminą wiejską, ale silnie zurbanizowaną o stosunkowo wysokim odsetku terenów zurbanizowanych wynoszącym 35 % ogólnej powierzchni gminy i gęstości zaludnienia wynoszącej 542 mieszkańców na km². Tereny rolne to ponad 32,9 % powierzchni gminy. W połączeniu czynniki te nadają gminie charakter peryferyjnie położonego obszaru miejskiego. Granica morfologiczna, pomiędzy gminą Andrespol, a Łodzią jest słabo widoczna – sama miejscowość graniczy z peryferyjnymi dzielnicami stolicy województwa. W układzie przestrzennym nadaje to gminie charakter dobrze ukształtowanego podmiejskiego zespołu osiedlowego, a od otaczających terenów odróżnia ją jedynie większa lesistość.

3.2 POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ

Powierzchnia gruntów w miejscowości Andrespol jest równa 198,2 ha, z czego grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią około 127,7 ha tj. ponad 64 % ogólnej powierzchni gruntów.

Wykres. Grunty w miejscowości Andrespol.

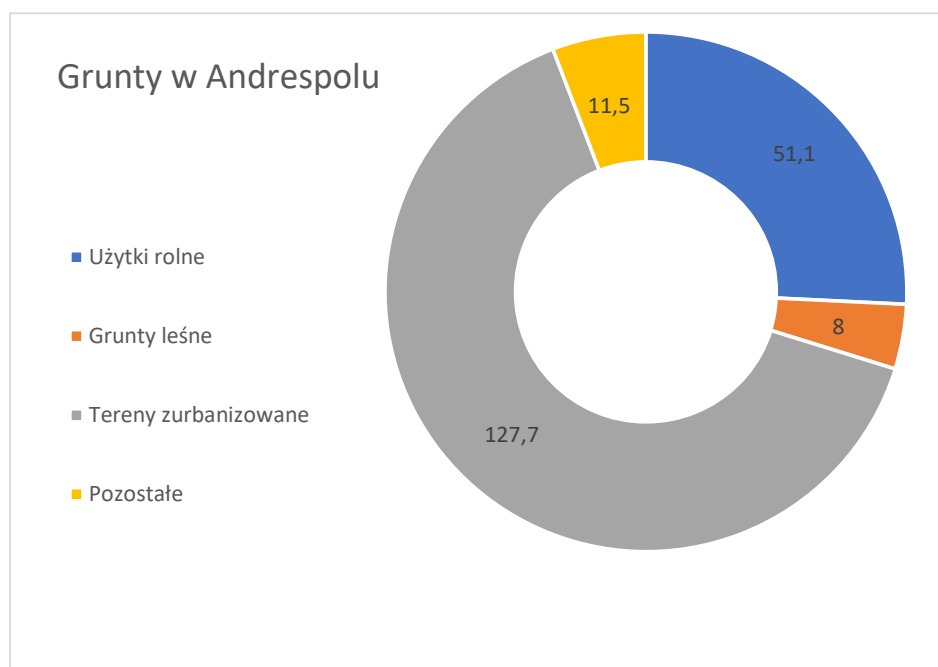

Tabela. Udział poszczególnych rodzajów użytkowania terenów miejscowości Andrespol.

Rodzaj użytkowania		Powierzchnia w ha	% do całkowitej powierzchni miejscowości Andrespol
Ogółem		198,2	100,0
Użytki rolne		51,1	25,8
	39,1	33,0	
	1,0	0,1	
	6,9	14,4	
	2,5	3,7	
Grunty rolne zabudowane		1,6	
Grunty leśne		8,0	4,0
Tereny zurbanizowane		127,7	64,4
	67,4	136,3	
	22,2	32,8	
	1,7	0,0	
	1,0	16,8	

STRATEGIA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI ANDRESPOL

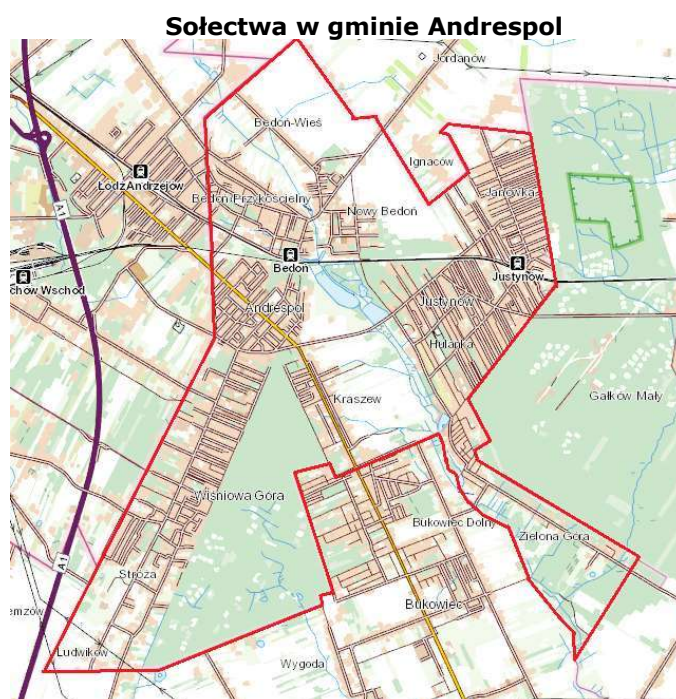
	25,8	37,8	
	9,6	8,1	
Grunty pozostałe	11,5	5,8	

Źródło: Na podstawie danych Urzędu Gminy Andrespol, stan na dzień 6.09.2022 r.

W gminie Andrespol funkcjonuje dziesięć jednostek pomocniczych – sołectw, spośród których sołectwo Andrespol jest zdecydowanie najliczniejsze:

- **Andrespol** **3331 mieszkańców**
- Bedoń Przykościelny 1468 mieszkańców
- Bedoń Wieś 437 mieszkańców
- Janówka 1076 mieszkańców
- Justynów 2598 mieszkańców
- Kraszew 524 mieszkańców
- Nowy Bedoń 468 mieszkańców
- Stróża 1226 mieszkańców
- Wiśniowa Góra 2530 mieszkańców
- Zielona Góra 326 mieszkańców

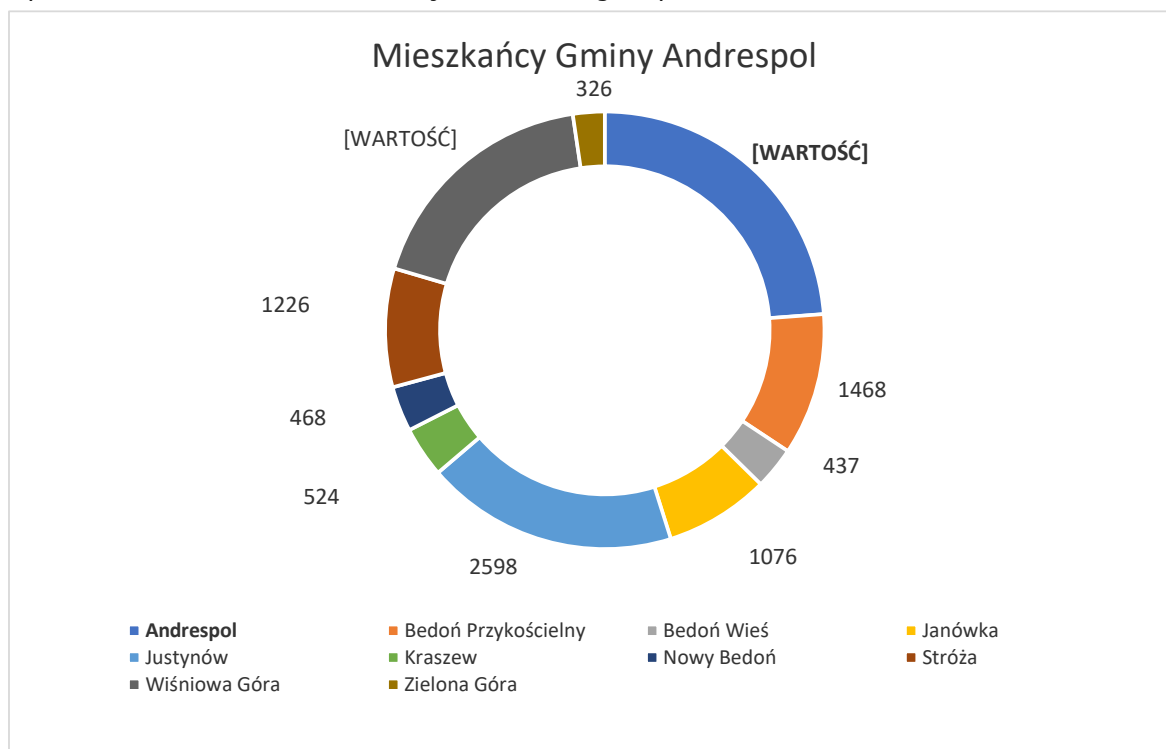
Ogółem Gmina Andrespol liczy 13 984 mieszkańców.

STRATEGIA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI ANDRESPOL

Wykres. Liczba mieszkańców w miejscowościach gminy. Stan na dzień 5.09.2022 r.

Liczba mieszkańców miejscowości Andrespol na dzień 5.09.2022 r. wynosiła 3 331 osób, co stanowi ok. 23,8 % ludności całej gminy. Gęstość zaludnienia wynosi niemal 1 681 osób na 1 km² i jest zdecydowanie wyższa od średniej dla gminy (542 osoby na 1 km²), co wskazuje, iż Andrespol jest miejscowością o wysokim stopniu zurbanizowania, z przeważającą zabudową mieszkaniową jednorodziną. Wśród mieszkańców Andrespola przewagę liczebną mają kobiety. Zgodnie z danymi zawartymi w gminnej ewidencji ludności w miejscowości tej mieszka 1544 mężczyzn i 1786 kobiet.

Tabela. Ludność Andrespola według wieku i płci

Przedział wieku	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
0-2	70	26	44
3	28	13	15
4-5	59	27	32
6	31	15	16
7	28	15	13
8-12	210	113	97
13-15	116	62	54
16-17	64	30	34
18	41	25	16

19-20	74	32	42
21-40	809	414	395
41-60	947	442	505
61-64	221	84	137
65-70	222	93	129
71-81	299	121	178
> 81	111	32	79

Źródło: Na podstawie danych Urzędu Gminy Andrespol, stan na dzień 5.09.2022 r.

3.3 HISTORIA MIEJSCOWOŚCI ANDRESPOL

W średniowieczu tereny obecnej gminy Andrespol pokrywała puszcza, miejscami przechodząc w bagna i mokradła, co nie sprzyjało osadnictwu na tym obszarze. Z czasem zaczęli jednak pojawiać się pierwsi osadnicy chłopscy, lokując się zwłaszcza na niskich obszarach wśród lasów. Pierwsza wieś na tym terenie datowana jest na XII wiek. Z kolei w XV i XVI wieku powstała królewska wieś Wiączyń, szlachecka Bedoń oraz włościańska w Kraszewie.

Wiek XVI i XVII to okres istnienia majątków ziemskich stanowiących dziedzictwo rodzin Bedońskich, Stokowskich oraz Suheckich. Majątek pierwszej z wymienionych rodzin z biegiem lat podlegał uszczupleniu, zwłaszcza w XVII w. na rzecz Suheckich i Stokowskich.

Ważną datą w rozwoju okolicznych miejscowości był rok 1751, w którym to Hieronim Florian Radziwiłł nabył Bedoń, włączając te tereny w poczet jednej z największych ówczesnych fortun magnackich w Polsce. Można przypuszczać, że nabycie ziemi przez Hieronima Radziwiłła było spowodowane atrakcyjnością opisywanych obszarów jako terenów łowieckich, z gęstym zalesieniem, ale także ich bliskością do Piotrkowa, siedziby Trybunału Koronnego.

Kolejnym etapem rozwoju terenów wokół Łodzi i ich zasiedlania było zapoczątkowane w latach 1802 – 1803 osadnictwo pruskie, początkowo skupiające się koło osiedla rolnego Neu – Suzfeld (obecna nazwa: Nowosolna), położonego na wschód od miasta. W przyszłości, osada ta miała stać się nowym ośrodkiem administracji pruskiej na szczeblu powiatowym. W 1803 roku na wschód od Nowosolnej powstały 3 nowe osiedla: Wiączyń Górny, Wiączyń Dolny oraz Wiączyń Nowy, a na południu Andrzejów. Klęska Prus w wojnie z Napoleonem położyła kres kolonizacji pruskiej, a omawiany obszar wszedł w skład Księstwa Warszawskiego utworzonego w 1807 roku. Do roku 1809 tereny

sołectw obecnej gminy Andrespol (oprócz Kraszewa i Zielonej Góry) oraz łódzkiej dzielnicy Andrzejów nosiły wspólną nazwę Bedoń. Ziemie należące obecnie do gminy Andrespol do 1805 roku należały do Magdaleny von Jordan – Sucheckiej, będąc częścią dworu bedońskiego. 29 grudnia 1809 roku aktem notarialnym sporządzonym u notariusza okręgu zgierskiego została założona na prawie olęderskim osada Andrespol, ziemia pod przyszłą osadę wydzielona została z majątku Bedoń.

W 1823 r. w wyniku przegranego procesu osada Andrespol została podzielona na dwie części. Część wschodnia pozostała własnością dziedziców Bedonia, pod nazwą Andrespol. Natomiast część zachodnia weszła w skład Ekonomii Rządowej Łaznów, pod nazwą Andrzejowo (obecnie Andrzejów).

Ważnym czynnikiem, mającym wpływ na rozwój gospodarczy Andrespola i okolicznych miejscowości była budowa kolei warszawsko – wiedeńskiej w 1848 roku oraz bliskość traktu łączącego Łódź ze stacją osobowo – towarową w Rokicinach. Przewożono tędy m.in. pasażerów, pocztę oraz surowce dla osad sukienniczej Łodzi.

W okresie I wojny światowej tereny dzisiejszej gminy Andrespol leżały na obszarze zajęтым przez wojska niemieckie, a w 1915 roku stały się częścią Generalnego Gubernatorstwa Warszawskiego. W tym samym roku niemieckie władze okupacyjne wprowadziły administrację cywilną i z wiejskiej gminy Gałkówek w powiecie brzezińskim wyodrębniły Andrespol, włączając go do powiatu łódzkiego i nadając mu status miasta, liczącego w 1916 roku 1040 mieszkańców. Władze polskie nie uznały jednak Andrespola za miasto w 1919 roku, przez co Andrespol powrócił do powiatu brzezińskiego i stał się ponownie osadą w wiejskiej gminie Gałkówek, która weszła w skład woj. łódzkiego.

W okresie okupacji hitlerowskiej tereny obecnej gminy Andrespol weszły w skład tzw. Kraju Warty. Należy podkreślić, że w gminie poza niemiecką władzą działały władze konspiracyjne. Zgodnie z obowiązującym wówczas prawem, ziemie należące do Polaków oraz Żydów przejmowało Wschodnioniemieckie Towarzystwo Gospodarki Rolnej Ekspozytura w Łodzi. Wydarzenie to zakończyło ponad 500-letni okres władania opisywanymi ziemiami przez kolejne pokolenia dziedziców.

Koloniści niemieccy, którzy do czasu wybuchu II wojny światowej stanowili większość mieszkańców wyemigrowali po wojnie do Niemiec. Na ich miejsce

napłynęła ludność z okolicznych miejscowości, repatrianci oraz uciekinierzy ze wschodu.

W latach 1946–1975 po II wojnie światowej, znajdował się ponownie w granicach województwa łódzkiego, w powiecie brzezińskim, w gminie Gałkówek. W latach 1954–1963 siedziba gromady Andrespol. 1 stycznia 1958 gromadę Andrespol włączono do powiatu łódzkiego i przyłączono do niej obszar zniesionej gromady Wiśniowa Góra.

1 stycznia 1973 roku powstała Gmina Andrespol jako jednostka administracyjna. W jej skład weszło 14 sołectw: Andrespol, Andrzejów, Bedoń Przykościelny, Nowy Bedoń, Bedoń Wieś, Justynów, Janówka, Feliksin, Kraszew, Nery, Sącieszno, Stróża, Huta Szklana i Wiśniowa Góra. Ten stan terytorialny utrzymał się do 1 stycznia 1988 roku, czyli do momentu podjęcia decyzji o powiększeniu granic miasta Łodzi. Wówczas odłączono od gminy Andrespol i przyłączono bezpośrednio do Łodzi: Andrzejów, Feliksin, Nery, Sącieszno i Hutę Szklaną. Obecnie Gmina Andrespol obejmuje 10 sołectw.

3.4 PRZESTRZENNA STRUKTURA MIEJSCOWOŚCI

Struktura przestrzenna gminy jest typem układu pasmowo – gniazdowego, ukształtowanego w oparciu o system głównych ciągów komunikacyjnych przebiegających przez jej terytorium tj.

- Drogę wojewódzką nr 713 w relacji: Łódź - Kurowice – Tomaszów Mazowiecki – Opoczno. Długość drogi po terenie gminy wynosi 3,2 km;
- Drogę powiatową nr 24156: Brzeziny – Andrespol – Wola Rakowa;
- Drogę powiatową nr 24252: Andrespol – Gałkówek – Koluszki.

W bezpośrednim sąsiedztwie gminy Andrespol przebiega także Autostrada A1, na którą można wjechać przez Giemzów (węzeł Łódź-Górna) lub przez łódzką dzielnicę Widzew (węzeł Łódź-Wschód).

Ponadto dobre skomunikowanie gminie zapewnia linia kolejowa ze stacjami Bedoń i Justynów, dzięki której gmina jest połączona z siecią Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej, a także linie miejskie i podmiejskie MPK Łódź.

Andrespol stanowi miejscowość stosunkowo silnie zurbanizowaną oraz o dużej gęstości zaludnienia, co daje jej charakter dobrze ukształtowanego podmiejskiego zespołu osiedlowego. W strukturze zabudowy dominującą pozycję zajmują tereny budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego z minimalnymi enklawami budownictwa wielorodzinnego.

Usługi o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym zostały ulokowane na terenie całego sołectwa, bez wyraźnej koncentracji. Główne funkcje Andrespola: mieszkaniowa, handlowa oraz rekreacyjna. Ponadto na terenie sołectwa znajduje się siedziba władz gminy.

Do najważniejszych punktów na mapie miejscowości zaliczyć należy Urząd Gminy, Gminną Przychodnię Zdrowia, Ośrodek Pomocy Społecznej, przedszkole samorządowe, Bibliotekę Gminną, NZOZ, Dzienny Dom Seniora, a także budynek Ochotniczej Straży Pożarnej, .

4. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO

4.1 ZASOBY PRZYRODNICZE

Andrespol, jak i cała gmina, geologicznie i morfogenetycznie związana jest ściśle z centralną i wschodnią częścią Łodzi. Występuje w obszarze staroglacjalnym zlodowacenia środkowopolskiego w strefie równinnej powierzchni sandrowej z wychodniami starszych osadów równinnej wysoczyzny morenowej.

Klimat lokalny i bioklimat obszaru gminy jest stosunkowo korzystny. Obecność dużych kompleksów leśnych - na południu (las Wiśniowa Góra); na północy (las Wiączyń - poza północną granicą gminy) i przylegający od wschodu do granicy gminy kompleks lasu gałkowskiego (leśnictwo Gałków wchodzi w skład nadleśnictwa Brzeziny) – sprawiają, że gmina Andrespol ma stosunkowo korzystne warunki w zakresie bioklimatu. Panują tu dobre warunki – tzw. "ciszy cyrkulacyjnej". Jedynym kierunkiem wzmożonych nawietrzeń wobec przewagi cyrkulacji zachodniej jest kierunek od Łodzi. Istnieje więc tu potencjalne zagrożenie przemieszczania zanieczyszczeń aerosanitarnych oraz hałasu z Łodzi.

Teren całej gminy Andrespol jest mało urozmaicony konfiguracyjnie i wysokościowo. Wysokości względne rzędu 18 m na całym obszarze gminy, pozwalają na stwierdzenie, że jest to obszar prawie płaski.

4.2 DZIEDZICTWO KULTUROWE

Na terenie gminy Andrespol występuje 13 drzew – pomników przyrody, a także prawnie chroniony Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Miazgi pod Andrespołem” – uchwała Nr XLIX/466/06 Rady Gminy Andrespol z dnia 8.06.2006 r. Obszar ten wpisuje się, w projektowany na szczeblu planowania przestrzennego województwa łódzkiego, Zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Doliny Miazgi” obejmujący dolinę rzeki od obszaru źródłiskowego, aż do Koluszkowsko Lubochniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

4.3 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

W miejscowości Andrespol położona jest większość obiektów tworzących gminną infrastrukturę społeczną. Są w nich zaspokajane są główne potrzeby mieszkańców całej gminy, takie jak opieka zdrowotna, pomoc socjalna czy potrzeby kulturalne.

Podstawowa opieka zdrowotna realizowana jest głównie przez Gminną Przychodnię Zdrowia w Andrespolu, która jest Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej. Udziela ona świadczeń medycznych w zakresie kilkunastu specjalności: lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, stomatologii, ginekologii, rehabilitacji, chirurgii, neurologii, okulistyki, laryngologii, pulmonologii, alergologii, kardiologii, diabetologii, psychiatrii, urologii, dermatologii oraz radiologii.

Ponadto w gminie działają „Medar Pro” Gabinet Lekarza Podstawowej Opieki Zdrowotnej z siedzibą w Andrespolu oraz NZOZ „Farm-Med” z siedzibą w Justynowie.

Działaniami pomocy społecznej w gminie zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS) w Andrespolu, z którego usług korzystało 275 rodzin. Ponadto w Justynowie działa Środowiskowy Dom Samopomocy, będący ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych intelektualnie oraz Dom Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze.

Potrzeby kulturalne mieszkańców zaspokajane są przez Gminny Ośrodek Kultury w Wiśniowej Górze. W gminie działa również Biblioteka Publiczna z filiami w Wiśniowej Górze i w Justynowie.

Na terenie gminy zlokalizowane jest Samorządowe Przedszkole w Andrespolu, Samorządowe Przedszkole w Justynowie, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bedoniu Wsi, Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Wiśniowej Górze, Szkoła Podstawowa z oddziałami przedszkolnymi im. Jana Brzechwy w Justynowie oraz Liceum Ogólnokształcące im. Jana Karłowicza w Wiśniowej Górze.

Nad zapewnieniem porządku i bezpieczeństwa na terenie gminy czuwają policjanci z Posterunku policji w Andrespolu, który podlega Komendzie Powiatowej Policji Powiatu Łódzkiego Wschodniego.

Ponadto na terenie gminy działają 4 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej: OSP Andrespol, OSP Justynów, OSP Bedoń oraz OSP Wiśniowa Góra.

Andrespol leży na terenie Parafii p.w. Najświętszej Maryi Panny Nieustającej Pomocy w Andrespolu, należącej do dekanatu Łódź Olechów. Parafia została erygowana 11 września 1994 r. przez abp Władysława Ziółka. W tym też roku wybudowano kaplicę, a w kolejnym rozpoczęto budowę kościoła jednonawowego. Kościół w Andrespolu został konsekrowany 19 czerwca 2022 r. przez abp Grzegorza Rysia.

4.4 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Infrastruktura techniczna jest jednym z najważniejszych czynników wpływających na rozwój gospodarczy Andrespola. Stopień rozwoju i stan techniczny infrastruktury może stanowić zarówno szansę, jak i barierę jej rozwoju. Podstawowe elementy infrastruktury technicznej to: sieć kanalizacyjna, sieć wodociągowa, sieć gazowa oraz stopień zorganizowania sieci dróg i ich stan techniczny.

Sieć wodociągowa

Andrespol zaspokaja swoje potrzeby w zakresie gospodarki wodnej z zasobów wód podziemnych oraz czasowo w okresie letnim z wodociągowej magistrali przesyłowej „Pilica-Łódź”.

Sieć kanalizacyjna

Pierwsze prace przy budowie sieci kanalizacji sanitarnej w gminie Andrespol rozpoczęto w 1994 roku. Od tego czasu sukcesywnie zwiększa się liczba kilometrów wybudowanej sieci. Duży wpływ w tym zakresie miało pozyskanie środków zewnętrznych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Nie bez znaczenia pozostaje także fakt rozbudowy Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Kraszewie, która dzięki modernizacji i uruchomieniu dodatkowego reaktora znacznie zwiększyła swoje moce przerobowe.

Sieć gazowa

Na terenie Andrespola zaopatrzenie w gaz realizowane jest w oparciu o gaz płynny z butli i gaz przewodowy. Źródłem zasilania gminy jest gazociąg o średnicy $\varnothing$ 225, o wydajności 20 tyś. m³/h.

Sieć drogowa

Układ drogowy miejscowości Andrespol oparty jest o drogę powiatową nr 2912E biegnącą z gminy Brójce w stronę gminy Brzeziny oraz o drogę wojewódzką 713 łączącą Łódź, Tomaszów Mazowiecki i Opoczno.

Analizując stan rozwoju infrastruktury technicznej w zarówno w całej gminie jak i w miejscowości Andrespol należy stwierdzić, iż jest on dostateczny, zarówno dla zaspokojenia potrzeb bytowych mieszkańców jak i potrzeb inwestorów. Jednocześnie nieustające powiększanie się liczby mieszkańców miejscowości oraz

budowa kolejnych domów jednorodzinnych na jej obszarze wymaga prowadzenia dalszych inwestycji w infrastrukturę. Drogi gminne wymagają wciąż remontów i modernizacji, a duży wpływ na ich niszczenie (szczególnie w okresach jesienno-zimowych i zimowo-wiosennych) ma brak odwodnienia. Przy dużym wskaźniku urbanizacji kluczowe są również inwestycje w zieleni, modernizację i rozbudowę oświetlenia dróg, ciągów pieszych i miejsc spotkań mieszkańców miejscowości Andrespol.

4.5 GOSPODARKA I ROLNICTWO

Andrespol charakteryzuje się znaczną ilością podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Liczba wszystkich podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON wynosi ponad 1436 jednostek. Ze struktury prowadzonej działalności wywnioskować można, że wśród jednostek zarejestrowanych zdecydowanie przeważają zakłady osób fizycznych. W większości są to małe firmy, w znacznej części o charakterze rodzinnym.

W strukturze podmiotów według profilu działalności najliczniejszą grupę stanowią jednostki handlowo – usługowe.

Rolnictwo odgrywa gospodarczo marginalną rolę dla Andrespola, bardzo wysoki wskaźnik urbanizacji i gęstość zaludnienia w zasadzie wykluczają możliwość prowadzenia na terenie miejscowości działalności rolniczej. Ziemie kiedyś użytkowane rolniczo, w planie zagospodarowania przestrzennego, są przeznaczone pod inną działalność. W odniesieniu do rolników, właścicieli małych niedochodowych gospodarstw, wskazana jest reorientacja zawodowa.

4.6 KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI

Na terenie gminy siedzibę mają liczne instytucje społeczne, w tym stowarzyszenia, m.in. Stowarzyszenie Służenia Pomocą Rodzinie, Uzależnionym i Bezrobotnym „DOBRA NOWINA”. Prowadzi ono akcje pomocy najbardziej potrzebującym poprzez m.in.:

- pomoc w postaci żywności zbieranej w sklepach przed świętami,
- prowadzenie punktu wydawania odzieży,
- porady terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,

- dowożenie obiadów do domu osób chorych.

Kolejnym stowarzyszeniem działającym na terenie miejscowości Andrespól jest Lokalna Grupa Działania „STER”, zarejestrowane 30 sierpnia 2006 r. Wśród jego działań znajdują się:

- realizacja lokalnej strategii rozwoju,
- promocja obszarów wiejskich oraz działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów, które obejmuje swoim działaniem stowarzyszenie,
- rozwój regionalnych produktów, turystyki, przedsiębiorczości i społeczeństwa obywatelskiego,
- aktywizacja okolicznej ludności, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i cyfrowemu ludności,
- działania na rzecz wsparcia kultury i zachowania dziedzictwa kulturowego.

Na terenie Andrespola prężnie działa także Koło Gospodyń Wiejskich, które jest organizatorem licznych imprez takich jak spotkania Wigilijne, Jajeczko Wielkanocne, Ostatki, Dzień Kobiet oraz czynnie uczestniczy w uroczystościach parafialnych (Dożynki, Dni Parafii).

5. ANALIZA SWOT MIEJSCOWOŚCI ANDRESPOL

Kierując się zasadami przyjętymi dla kreowania strategii w otoczeniu biznesowym lub samorządowym postanowiono również w przypadku miejscowości Andrespól posłużyć się bardzo wygodnym narzędziem planistycznym, jakim jest analiza SWOT. Jest to analiza mająca na celu przeprowadzenie inwentaryzacji zasobów oraz ustalenie słabych i mocnych stron miejscowości oraz najbliższego otoczenia społeczno-gospodarczego, infrastrukturalnego i przyrodniczego, które przekłada się bezpośrednio na szanse i/lub zagrożenia wsi w okresie perspektywicznym.

Praca nad analizą SWOT w miejscowości Andrespól w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego związanego z przeprowadzeniem diagnozy sytuacji wsi, pozwoliły na uzyskanie opinii, spostrzeżeń, wniosków i uwag odnośnie stanu wyjściowego. Zdobyta wiedza umożliwiła przeprowadzenie dyskusji na temat wewnętrznych atutów, możliwości i pozytywnych cech miejscowości Andrespól

STRATEGIA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI ANDRESPOL

umożliwiających podejmowanie skutecznych działań służących rozwojowi społeczno-gospodarczego.

Wiele uwagi poświęcono także czynnikom hamującym tę działalność. Dyskusja na temat pozytywnego i negatywnego wpływu otoczenia zewnętrznego na proces tworzenia warunków do wzrostu konkurencyjności regionu wiejskiego dotyczyła określenia okazji, możliwości i szans oraz zagrożeń związanych z planowaniem, organizacją, zarządzaniem, a zwłaszcza finansowaniem działań ze środków zewnętrznych w tym z Unii Europejskiej.

MOCNE STRONY miejscowości Andrespol	SŁABE STRONY miejscowości Andrespol
<ul style="list-style-type: none"> – położenie miejscowości w obszarze metropolitalnym Aglomeracji Łódzkiej, – rozwój budownictwa jednorodzinnego i funkcji pomocniczych dla ośrodka centralnego województwa, – dobry stan środowiska naturalnego i bliskość terenów o potencjale turystycznym - tereny atrakcyjne przyrodniczo – wzrost liczby mieszkańców, szczególnie młodych, spowodowany dodatnim saldem migracji, – gospodarność i aktywność zawodowa mieszkańców, – dobra współpraca społeczeństwa z Urzędem Gminy i Radą Gminy, – kapitał społeczny – duża aktywność społeczna mieszkańców, – dobrze zorganizowana i rozwijająca się aktywność gospodarcza małych przedsiębiorstw głównie rodzinnych, – dobre połączenia komunikacyjne z Aglomeracją Łódzką	<ul style="list-style-type: none"> – brak połączeń komunikacyjnych z ościennymi miejscowościami (np. Rzgów, Tuszyn), – niedostateczna świadomość ekologiczna mieszkańców (problem gospodarki odpadami), – brak mieszkań socjalnych, – niedostateczny poziom rozwoju <i>e-government</i> (brak elektronicznego dostępu do usług publicznych przez mieszkańców i przedsiębiorców), – niedostateczny poziom rozwoju społeczeństwa informacyjnego (ograniczony dostęp mieszkańców do internetu).

SZANSE miejscowości Andrespol	ZAGROŻENIA miejscowości Andrespol
<ul style="list-style-type: none"> – rosnące zapotrzebowanie na rozwój turystyki, w szczególności weekendowej wśród mieszkańców gminy oraz Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego, – rozwijanie współpracy z gminami sąsiednimi, – rozwój funkcji uzupełniających dla ośrodka centralnego województwa (w szczególności funkcji sypialnej), – wykorzystanie lokalizacji dużych inwestycji w sąsiedztwie okolicznych gmin 	<ul style="list-style-type: none"> – odpływ zdolnych ludzi do miast i za granicę, – zła polityka finansowa rządu – wzrost obciążeń finansowych samorządów i przedsiębiorców, – niestabilność i niejasność przepisów prawnych, – pogarszający się stan bezpieczeństwa publicznego, – konkurencja ościennych gmin w zakresie przyciągania nowych inwestorów.

Przyjęta metoda pozwoliła wypracować nowe, aktualne narzędzie niezbędne do trafnego sprecyzowania zadań i kierunków realizacji projektów służących rozwojowi gminy w okresie 2022-2029. Wskazane mocne strony gminy w postaci jej zasobów strategicznych muszą zostać umiejętnie wykorzystane dla realizacji pojawiających się szans. Słabe strony, rodzące określone zagrożenia winny być umiejętnie neutralizowane.

6. PLAN DZIAŁAŃ

Zapisy zawarte w Strategii Rozwoju Miejscowości Andrespol spełniają warunek zgodności z zapisami zawartymi w dokumentach dotyczących rozwoju gminy, powiatu i województwa, tj. Strategią Rozwoju Lokalnego Kierowanego Przez Społeczność dla obszaru Stowarzyszenia – Lokalna Grupa Działania „STER” oraz Strategią Rozwoju Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2015 – 2022. Cele i zadania określone w Strategii Rozwoju Miejscowości są wewnętrznie zgodne, a ich osiągnięcie i realizacja nie powoduje negatywnych skutków dla osiągnięcia celów i realizacji zadań strategii wyższego rzędu. Dla potrzeb gminy Andrespol opracowano dokumenty strategiczne określające cele rozwojowe, a następnie zadania jakie powinno się zrealizować w ciągu najbliższych lat, aby poprawić sytuację społeczno-gospodarczą miejscowości wchodzącej w skład całej

gminy. W celu stworzenia zbioru inwestycji, działań i zadań, jakie należy przeprowadzić w okresie krótkoterminowym i perspektywicznym na terenie miejscowości Andrespol posłużono się przede wszystkim sugestiami mieszkańców oraz wynikami analizy SWOT. Planowanymi do realizacji zadaniami w miejscowości Andrespol są więc:

1. Modernizacja dróg gminnych

W ramach zadania realizowany będzie projekt pn. „Przebudowa ciągu dróg Borowa (106002E) – Grodzka (106007E) w miejscowościach Andrespol i Wiśniowa Góra” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Szacunkowa łączna wartość inwestycji wyniesie ok 1 780 000,00 zł (w tym dla miejscowości Andrespol ok 780 tys. zł). Zadanie priorytetowe w przypadku otrzymania zewnętrznego dofinansowania.

CEL I OCZEKIWANE REZULTATY

- poprawa jakości życia mieszkańców
- rozwój gospodarczy

PRZEZNACZENIE

- poprawa systemu komunikacji drogowej.

2. „Województwo Łódzkie Ogrodem Polski” – „Ogrody przyjazne naturze”

CEL I OCZEKIWANE REZULTATY

- poprawa estetyki miejscowości
- poprawa jakości życia mieszkańców

PRZEZNACZENIE

- zastąpienie istniejącego placu przed Urzędem Gminy nową nawierzchnią z nasadzeniami i małą architekturą

3. Modernizacja budynku Gminnej Przychodni Zdrowia w Andrespolu

CEL I OCZEKIWANE REZULTATY

- poprawa funkcjonalności obiektów użyteczności publicznej
- poprawa jakości świadczonych usług

PRZEZNACZENIE

- poprawa stanu obiektów publicznych

4. Usuwanie barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej

CEL I OCZEKIWANE REZULTATY

- poprawa funkcjonalności budynków użyteczności publicznej
- poprawa jakości życia mieszkańców poprzez wprowadzenie udogodnień dla osób niepełnosprawnych

PRZEZNACZENIE

- budowa windy przy budynku OPS i GPZ w Andrespolu

Wszystkie wyżej wymienione zadania możliwe będą do realizacji głównie przy dużej aktywności mieszkańców umiejętnie kierowanych przez miejscowych liderów, przy odpowiednim zrozumieniu i współpracy ze strony władz samorządowych i lokalnych przedsiębiorców. Oczywiście warunkiem koniecznym jest zapewnienie odpowiedniego poziomu finansowania tych zadań ze strony władz gminnych, samorządów wyższego szczebla, instytucji dysponujących środkami unijnymi, przedsiębiorstw użyteczności społecznej oraz firm prywatnych.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ na lata 2022 – 2029

Nazwa zadania	Możliwości finansowania	Czas realizacji	Szacowany koszt realizacji PLN
Modernizacja dróg gminnych	- środki własne - PROW WŁ	2022 - 2029	3 500 000,00 zł
„Województwo Łódzkie Ogrodem Polski” – „Ogrody przyjazne naturze”	- środki własne - środki z budżetu Woj. Łódzkiego	2022 - 2023	160 000,00 zł
Modernizacja budynku Gminnej Przychodni Zdrowia w Andrespolu	- środki własne	2022 - 2024	500 000,00 zł

Usuwanie barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej	- środki własne - PFRON	2022 - 2023	300 000,00 zł
---	----------------------------	-------------	---------------

7. WDROŻENIE I MONITOROWANIE STRATEGII

Wdrożenie Strategii Rozwoju Miejscowości rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Gminy Andrespol. Wdrożenie dokumentu zaleca się Wójtowi Gminy Andrespol, Radzie Sołectkiej miejscowości Andrespol oraz Sołtysowi miejscowości Andrespol.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia – czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty.

W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy Andrespol zaangażowane we wdrażanie Strategii Rozwoju Miejscowości Andrespol. Oceną wdrażania Planu zajmie się Rada Sołectka.

8. PODSUMOWANIE

Opracowana Strategia Rozwoju Miejscowości zakłada w przeciągu 8 najbliższych lat realizację kilku zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową.

Zakładane cele dokumentu przewidują wzrost znaczenia wsi jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury. Zaplecze rekreacyjno – kulturowe w założeniu będzie służyło organizowania imprez dla całej miejscowej ludności.

Realizacja Strategii ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy miejscowości, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.